

Інтегрований урок з літературного читання і образотворчого мистецтва

Літературне читання. «Роде наш красний» (українська народна пісня).
«В цьому дворку, як у вінку». «Дорогі гості» (українська народна пісня).

Образотворче мистецтво. Виконання композиції «Калана» (кольорові олівці).

Мета: ввести учнів у світ мелодійної української народної пісні, вчити читати віршові твори, виділяти голосом важливі слова, збагачувати словниковий запас учнів, розвивати й удосконалювати навички виразного читання, уміння міркувати; уточнити і розширити уявлення учнів про сім'ю, родину, її значення для людини, виховувати повагу до членів сім'ї, інтерес до вивчення історії свого роду, сім'ї.

Обладнання: грамзапис пісні «Роде наш красний», зразки родовідних дерев учнів, таблиці розчитки, фото калини, альбом, олівці.

Хід уроку

I. Актуалізація опорних знань.

1. *Прочитай і посміхнись.*

Слайд 1.

Чому я весела?

Бо мама хвалила:

Я в хаті прибрала

І посуд помила

Чому я весела?

Хвалив мене тато,

Що вмію лічити,

Що вмію читати.

У ч и т е л ь . Про що говориться у вірші? Як одним словом можна назвати маму, тата і дитину? (сім'я)

Артикуляційні вправи.

1) *Чистомовка*

Слайд 2

Ат-ат-ат — мама, тато, брат.

Ра-ра-ра — я й мала сестра.

М'я-м'я-м'я — це моя сім'я.

Ся-ся-ся — а якщо бабуся

Усь-усь-усь — і старий дідусь,

Ки-ки-ки — дядьки і тітки,

На-на-на — то це родина.

2) Розчитування

Таблиці розчитки. Читайлик . с. 6

3) Робота над скоромовкою Слайд 3

Хто про Прокопа, хто про Прокопиху, хто про Прокопових дітей.

II. Мотивація навчальної діяльності

1. Бесіда.

— Ми починаємо вивчати новий розділ. Прочитайте його назву. («Нема без кореня рослини, а нас людей, без Батьківщини»)

— Про що йтиметься в творах цього розділу?

— На які теми поділяється розділ?

— Яку тему вивчатимемо? («Рідна домівка, рідна сім'я — тут виростає доля моя») Слайд 4

— Українці склали багато пісень, віршів про працю, дружну, співучу родину. Читаючи, звертайте увагу, як передано у творах повагу, любов українців до свого роду, краю.

2. Словникова робота.

На слайді винесено тлумачення слів. Поруч - картки зі словами сім'я, родина, рід, народ. Учні по черзі читають тлумачення, до кожного добирають картку з відповідним словом.

1) Група близьких родичів (чоловік, дружина, батько, мати, діти та ін.), що проживають разом (сім'я). Слайд 5

2) Група людей, що складаються з батьків, дітей, онуків і близьких родичів, які живуть разом (родина). Слайд 6

3) Ряд поколінь, що походять від одного предка (рід). Слайд 7

4) Населення, жителі однієї країни (народ). Слайд 8

У ч и т е л ь. Розмістіть ці слова від найменшої групи людей до найбільшої. Обґрунтуйте свій вибір.

Що таке родовідне дерево?

III. Опрацювання нового матеріалу

1. Учитель. Слайд 9

Уявимо собі життя людей на землі як велетенське дерево роду. Ви, діти, на цьому дереві зелені листочки, гілки — ваші тато і мама, їхні сестри і брати, ваші дяді і тьоті. Стовбур, що ближче до вас, — це дідуся й бабусі. А коріння — це вже ваші прадіди, ті, хто жив 100 чи 200 років тому. Кожна

родина має родовідне дерево. Чим більший рід, тим міцнішим росте дерево. А коріння кожного родовідного дерева — це пам'ять роду. Якщо ми пам'ятаємо своїх предків, то черпаємо сили для життя. Людина без роду — як листок, відірваний від дерева.

Дерево бере сили від землі корінням. А людина живе своїм родом, рідними і близькими. *(демонстрація родовідних дерев учнів)*

2. Робота з текстом.

Робота над українською народною піснею «Роде наш красний».

1) *Слухання запису пісні.*

2) *Читання уривка пісні в підручнику.*

3) *Словникова робота. Слайд 10*

У ч и т е л ь. Як тлумачаться в підручнику слова красний, не цураймося. *Красний* — гарний, добрий, великий.

Не цураймося — не забуваймо, не відмовляймося.

Сім'я — тато, мама, я.

Рід — одне або кілька поколінь, які пішли від одного предка. Родина — група людей (родичі), яка складається з батьків, дітей, бабусь і дідусів, що живуть разом. *(Відповіді на запитання)*

— Про який рід говориться в пісні?

— З яким кущем порівнюють родину?

— Чому вибрано саме таке порівняння?

— На які слова треба наголошувати, читаючи вірш?

4) *Робота над виразністю читання пісні.*

3. Опрацювання вірша «В цьому дворку, як у вінку... »

1) *Самостійне читання вірша учнями. Прочитати і дати відповіді на запитання.*

I група: Що прославляється у вірші?

II група: Знайти порівняння і дослідити, що вони передають.

2) *Відповіді на запитання.*

— Хто живе у дворі?

— Прочитайте, з чим порівнюється кожен член сім'ї.

— Чому вибрано саме такі порівняння? Що ними хотів підкреслити народ?

— Як, на вашу думку, живе ця сім'я? Чому так думаєте?

IV. Фізкультхвилинка. Слайд 11

V. Розгляд ілюстрацій із зображенням калини.

1. **У ч и т е л ь** . Недаремно ми сьогодні говорили про калину, бо цій рослині присвячена частина нашого уроку. На нашій планеті росте понад 200 видів калини. Вона стала символом цього краю, нашої рідної України. Її вишивають на рушниках, сорочках, скатертинах. Коли в давнину козак вирушав у дорогу, мати напувала його калиновим соком і давала хліб з калиною. З калини робили колись сопілки. З калини готують різні смачні страви, печуть пироги, варять кисіль, варення. Коли випікають весільний коровай, його прикрашають калиною. Калину вживають при багатьох хворобах. Слайд 12

От і ми будемо зображувати цей народний символ України зараз на уроці.

2. Послідовність виконання малюнка вчителем.

3. Самостійна робота учнів.

V I. Підбиття підсумків уроку

Бесіда.

1. Про що ми говорили на уроці?
2. Як повинні жити члени родини?
3. Виставка робіт.
4. Що спільного у творах і малюнках?

V II. Домашнє завдання

Навчитись виразно читати пісні.